

Položaj v Avstroogrski.

POSEBNI POROČEVALEC IZ ŠVICE POROČA O NAJNOVEJSEM RAZVOJU RAZMER V AVSTRO-OGRESKI IN O VELIKANSKEM RAZDORU, KI GA JE OPAZITI V JAVNEM ŽIVLJENJU MONARHIJE. — UVELJAVITI NI MOGOČE NOBENIH USTAVNIH REFORM IN OŽIVOTVORITI KAKEGA KABINETA, DOKLER TRAJA SEDANJA VOJNA.

Lozanj, Švica, 31. avgusta. — Sodeč po težkočah, na katere je naletel avstrijski ministrski predsednik von Seidler pri stvaritvi kabineta, še vedno ni prišel po pričakovanjih čas, ki bi nudil svetlo sliko edinstva med narodnostmi, ki predstavljajo avstroogrsko monarhijo.

Splošno pa prevladuje naziranje, da do tega edinstva sploh ne bo nikdar prišlo. Znana "Frankfurter Zeitung" piše:

— Dokler bo trajala ta vojna, se bodo Čehi vedno zavzemali za znago zaveznikov. Mogoča ni nobena ustavna reforma ali pa stvaritev kakega parlamentarnega kabineta. Čehi se ozirajo za zavezniki ter pričakujejo od njih uresničenja svojih narodnih aspiracij.

Poljaki ne morejo odprostiti sedanjim voditeljem vse kršitve obljub, katere so izvršili njih predniki v uradu.

Socialisti se branijo prevzeti nase odgovornost za državno moč, dočim dejansko vodijo vlado krščanski socialci.

Pri otvoritvi avstrijskega parlamenta je imel mladi avstrijski cesar Karol namen izvesti velike načrte mednarodnih reform ter je objavil stvari, iz katerih se je izven države sklepalo, da je dovedla sedanja vojna v Avstriji do izpremenitve nazorov.

Zadnji govor lorda Cecilja, tekom katerega je izjavil angleški državnik, da je edinole Nemčija glavna sovražnica zaveznikov in da Avstrija pri tem ne pride v poštev, je zelo oživil upanje avstrijskih krogov, da bo dvojna monarhija pri sklenitvi miru bolj srečno vozila kot pa — Nemčija.

Drug opazovalci pa izjavljajo, da nazorov lorda Cecilja ne dele drugi zavezniški diplomati.

Mlademu avstrijskemu cesarju pripisujejo ambicije, ki se baže zelo razlikujejo od ambicij njegovih prednikov. Poročajo o njem, da ima v mislih popolno reorganizacijo dvojne monarhije in sicer na federalistični podlagi.

Poleg Avstrije in Ogrske naj bi obsegala monarhija še nadaljnje avtonomne države **Galicije, Češke in Hrvaške ter četrti državo, ki bi se sestajala iz skupin drugih manjših narodnosti.** (Med te prištevajo "avstrijsko veličanstvo" čisto gotovo tudi Slovence. Op. ur.)

To naj bi bila neke vrste konfederacija po vzoru bližnje nemške države in v kateri bi imel nemški element v Avstriji isto moč kot ga ima pruski element v Nemčiji, dočim naj bi Habsburžani igrali ulogo avstrijskih Habsburžanov.

Dvomljivo je, če bo sploh moogoče vdejsviti vse te načrte, in v teh dvomih živi tudi Amerika.

To se je pokazalo pri zadnjem zasedanju avstrijskega državnega zbora.

Češki poslanci so javno izjavljali, da bi se moralo pri zopetni ustanovitvi češkega kraljestva priklopiti Češki Slovaški, ki je zdaj pod ogrsko krono ter obenem tudi razveljaviti vse privilegije, ki jih uživajo Nemci.

Poljaki so zahtevali zopetno ustanovitev Poljske, ki naj bi obsegala sedanje nemške province skupno z Gdanskim. To mesto naj bi postalo pristanišče novo ustanovljene Poljske.

Socialisti so vstrajali pri svoji zahtevi, da se izvede princip federacije v polnem obsegu ter konča z nemško-madžarsko supremacijo v monarhiji.

Vsi ti dopolnili so vzbudili živahne in ogorčene izjave v nemških časopisih, iz katerih je bilo razvidno, da je čisto nemogoče rešiti narodnostni problem v Avstroogrski soglasno s principi pravice in enakopravnosti.

To je priznal Seidler sam tekom nekega govora v državnem zboru, v katerem je odredel prebivalstvu monarhije pravico, da določi svojo lastno usodo.

V članku, ki ga je priobčil grof Andrassy v dunajski "Neue Freie Presse" in ki ima naslov "Pomagajte nam!", je dan izraz nazorom članov nemškega centra in obenem tudi nazorom madžarskega elementa. V članku se bori grof proti narodnostnim aspiracijam Slovanov, kajti vzdržanje dosedanje oblike je edina mogoča politika, ki jo sme Avstroogrška nasledovati.

Medtem pa je postala politična napetost vedno večja — demokratična stranka v zvezi z drugimi neodvisnimi strankami je dobila veliko število novih privržencev, ki so bili prej na strani ogrskega politika Tisze.

Grof Tisza, ki je vedno stremel za popularnostjo, izjavlja sedaj, da je — pacifist in da je vedno želel miru. Mirovna agitacija, katero vodi grof Karoly, povzroča avstrijski vladi velikanske nepravilike. Grof kaže povsem javno svoje sovraštvo do Nemčije ter razširja idejo, da mora skleniti Avstroogrška z zavezniki separaten mir. S tem se je grof seveda neizmerno zameril vojaški min dvorskim dunajskim krogom.

(Nadaljevanje na 4. strani.)

FRANCOSKI PREDSEDNIK POINCARE IN ANGLEŠKI KRALJ.

Pomoč Rusiji.

Predsednik Wilson se je posvetoval z Elihu Root, predsednikom ameriške misije.

Washington, D. C., 30. avgusta. Po neki konferenci z Elihu Root, voditeljem ameriške misije, ki se je vrnila pred kratkim iz Rusije, je prišel predsednik Wilson posvetovati svojo pozornost potrebam nove Rusije.

Root in drugi člani misije so poudarjali važnost materialne in moralne pomoči, katero potrebuje nova Rusija in v ta namen se je poleg najnovejšega posojila v znesku \$100.000.000 storilo še več korakov, s katerimi se hoče prisločiti Rusiji na pomoč.

Od konference v Moskvi je došel danes odgovor na pozdravilno poslanico predsednika Wilsona in sicer v obliki naslednje resolucije:

— Pri prečitju brzojavnega pozdrava predsednika Wilsona na državno konferenco v Moskvi je slednja potem navdušenih vsklikov dala izraza svoji hvaležnosti za želje predsednika ter izjavila s tem na enfičen način da deli celi ruski narod čustva velike zmaga in upanje za splošno zmago zaveznikov v njih boju za pravičnost in prostost.

Farmerji kot stan.

Washington, D. C., 30. avgusta. Predsednik Wilson je odklonil splošno oprostitev farmerjev in slovenskih delavcev od vojaške službe. Njegov odklonilni odgovor se pojasnjuje v pismu na poslance Shouse iz Kansasa ter se bo glasno tega oprostilo vse, ki so se od 1. marca naprej v dobri veri pečali s poljedelstvom.

Wilson priznava v svojem pismu veliko važnost tega vprašanja ter izjavlja, da bi za svojo o sebo rad videl, če bi se pustilo pri njih neobhodno potrebnem delu vse resnične farmerje. Taka popolna oprostitev od vojaške službe pa bi dovedla do velikih težkoč in sitnosti.

Poleg tega pa je celo žrebanje vzprijeto na način, da se ne bo farmerjev v zadnji skupini vpoklicalo pred 1. oktobrom, to je po končani farmski sezoni.

Shouse pa s tem ni zadovoljen. odgovoril je predsedniku, da ne bo v Kansasu do 1. oktobra pod streho pšenice letina in da je delavska situacija v državi zelo kritična.

Medicinci, ki so študirali dalje kot eno leto ter praktikanzi v bolnicah, bodo lahko oproščeni službe z orožjem. Vojni departament želi izločiti mladih ljudi, ki bodo še pred koncem vojne lahko opravljali zdravniške posle. Uporabilo se jih bo pri rezervnem zbiranju armade ter pozneje odkomandiralo za nadaljevanje njih študij.

Vstavljena laška ofenziva

Cadorna se pripravlja zdaj na končni in odločilni korak, kojega cilj je zavzetje Trsta.

London, 31. avgusta. — Italija je nadaljevala danes s svojimi napadi na vseh treh avstrijskih frontah.

Avstrijske pozicije na visoki ravni Banijski so zelo ojačene kar je razvidno iz tozadevnih ruskih poročil. Na nove laške pozicije so Avstriji neprestano vprižirali silne proti naskoke.

Oficielno vojno poročilo iz Rima ve le malo povedati o nadaljnjih bojih v sektorju pred Trstom a iz neoficielnih poročil je razvidno, da se je zopet ojačil artilerijski ogenj in da so aeroplani neprestano zaposleni z raziskovanjem.

To kaže, da se pripravljajo Italijani na novo ofenzivno gibanje. Trst je zdaj oddaljen od boja ne črte le še dvajset milj.

Stališče Švedske.

Švedska politika ne ugaja vladnim krogom v Washingtonu, ki ne vedo, kaj bi koistila nevtralna konferenca.

Washington, D. C., 31. avgusta. V državnem departmentu so bili precej presenečeni vsled vesti, ki se trajno vzdržujejo, da hoče namre Švedska sklicati radi ameriške prepovedi izvoza velike konferenco nevtralnih držav.

Na nevtralnih mestih je že veliko število poročil, ki se tičejo te nametavane konference.

V kolikor se je razvidelo, tukaj dosejajo, je prišla Švedska že z inicijativo. V diplomatičnih krogih priznavajo, da je naložila izvzuna prepoved Švedski veliko bremena, vendar pa se ne more razumeti, kaj naj bi taka konferenca koristila nevtralnim narodom.

Švedska, Norveška in Danska so že pred dolgim časom lenile dogovor, v katerem so se medsebojno obvezale, da si pomagajo v času vojne glede materiala in drugih potrebnih stvari.

Angleške izgube.

London, 31. avgusta. — Splošne angleške izgube meseca avgusta znašajo 59,811 mož ter se dele sledeče:

Ubity ali umrli vsled ran je bilo 1,278 častnikov in 10,492 mož. Drugi so ranjeni, oziroma jih pogrešajo.

Nova zavezniška konferenca.

Washington, D. C., 30. avgusta. Tukaj je bilo objavljeno, da se bo v kratkem vrtila nova zavezniška konferenca, katere se bodo vdeležile tudi Združene države. Konferenco je baže predlagal zakladniški tajnik McAdoo.

Pocenitev kruha.

Kot že poročamo, je cena za splošno mlačno pšenico \$2.00 bušelj in vsled tega se bo kruh pocenil.

Washington, D. C., 31. avgusta. — Vsled zmanjšanja cene za splošno mlačno pšenico na \$2.20, se pričakuje splošne pocenitve kruha in drugih izdelkov iz pšenične moke.

Živilska administracija bo pričela uvajati sistem licen za trgovce z moko in kruhom, dasi ravno ta sistem ne bo razširjen na male prodajalce, temveč le na velike prekopovalce.

Na podlagi te ureditve cen se bo lahko izvršilo vse nadaljnje delo ter predvsem odredilo vse potrebno, da ne bodo vsled nove odredbe prizadeta velika skladišča pšenice.

Pšenica je bila torej prvi izmed predmetov, za katerega je določena cena, in pšenici bodo kmalo sledili tudi drugi.

Živilska administracija bo neprestano informirala javnost glede svojih korakov.

Častniški patenti.

West Point, N. Y., 30. avgusta. Podrug sto dosedanjih kadetov tukašnje vojaške akademije se je uvrstilo danes kot podporočniki v armado. Svoje patente so dobili osebno od vojnega tajnika Bakerja in sicer deset mesecev pred redno določenim časom. Letnik ki je stopil sedaj v armado, je oni 1918.

Hermann A. Pohl iz Alexandrije, Va., ki je bil načelnik razreda, je imel nagovor glede vojnih ciljev Združenih držav, katere je pojasnil na podlagi izjav predsednika Wilsona. O istem predmetu je govoril tudi vojni tajnik Baker. Novi poročniki so dobili dopust 14 dni, nakar bodo odpotovali k svojim odnosnim polkom.

KOLEDAR

za leto 1918.

Rojakom naznanjamo, da bo v najkrajšem času izšel naš Slovensko-Amerikanski Koledar za prihodnje leto 1918. Glede poučnega in zanimivega čtiva in krasnih slik bo letošnja izdaja presegala vse dosedanje.

Cena je samo 35 centov.

Da ga boste pravočasno dobili, ga naročite že sedaj. Najboljši dokaz, kako veliko je povprašanje po našem Koledarju, je to, da smo morali že dve leti izdati po dve izdaji. Ker bomo letos izdali le omejeno število Koledarja, se na poznejše naročbe ne bomo mogli veliko ozirati.

Naročajte ga pri:

Slovenic Publishing Co., 22 Cortland St., New York City.

Amerikanci v Franciji.

Ameriški ekspedicijski armadi v Franciji primanjkuje stanovanj, prodajalen in delavcev.

Nekje v Franciji, 31. avgusta. — Ameriška armada, ki se nahaja v Franciji, potrebuje nujno novih zalog in tudi ljudi.

Primanjkuje ji vsega, kar je najbolj potrebno in po celi komunikacijski črti, kjer se nahajajo ameriški vojaki, je bilo čuti naslednje pripombe:

— Doma ljudje spe, naša armada potrebuje veliko število tesarjev in mizarjev ter vsakovrstnih zalog. Čas za prevoz tega pa je ravno zdaj pripraven, ko ne zavzemajo čete ladijskih sech, odkar se nahaja ameriška armada v Franciji, je njena organizacija še popolnoma nedovršena.

Nek časnikarski, poročevalec je živel cel mesec z ameriški četami v nekem vežbahnem taborišču ter opazil, da so vojaki duševno in telesno pripravljeni na dejanski boj. Pomanjkanje vsega potrebnega pa je opaziti v ozadju, odkoder se dobiva vse potrebne stvari.

Tako je naprimer neka glavna poljska pekarna, kateri primanjkuje vsega. Predvsem pa se peki, to je vojaški delavci, živeli še skoraj dozdaj v šotorih, kajti nikogar ni bilo, ki bi zgradil zanje stalnejša bivališča.

Pomanjkljiva je tudi dobava moke, kajti to, kar pride iz pekarije, je malenkostno v primeri s potrebami, ki dejanski obstajajo.

Potrebno ročno delo v zaledju opravljajo francoske ženske, kajti ameriških ljudi ni na razpolago.

Edini oddelek, ki je naveden čisto pripravljen, je zdravniški.

Na razpolago imajo dovolj zalog in ljudi, da vstrežejo vsem zahtevam za nadaljnje tri mesece. Aviatični zbor je v precej dobrem stanju, in veliko število mladih Amerikancev se uri v francoskih aeronavtičnih šolah.

Pismena zveza z Evropo.

Washington, D. C., 30. avgusta. Uradniki državnega departmanta ter zastopniki Rdečega križa so skupno izdelali načrt, potem katerega bo moogoče zopet ustanoviti pismeno zvezo med prebivalci Zdr. držav in njih sorodniki v deželah centralnih zaveznikov. Ta pismena zveza je bila prekinjena, kakor hitro so napovedale Združene države Nemčiji vojno.

Posredovalni urad družbe ameriškega Rdečega križa je glasom tega načrta pripravljen sprejemati od vseh v Ameriki živčih oseb ki imajo v onih deželah svoje sorodnike, kratka poročila, katere se bo nato pozneje oddalo na pristojnemu mestu. Vsa taka obvestila pa morajo biti pisana v francoskem, angleškem, nemškem, ogrskem, italijanskem, poljskem ali ruskem jeziku. Rdeči križ bo izvedel nato prestavo ter sporočil ter izročil pisma mednarodnemu glavnemu stanu Rdečega križa v Ženevi. Švico, odkoder se bo nato poslalo pisma naprej na določene naslove.

Nadaljnje posameznosti glede tega dogovora se bo v kratkem objavile v strani ameriškega Rdečega križa. Dogovor bo zelo razveseljiv ne le s splošno človeškega energijo in kulanco, s katero je bilo moogoče premagati velike ovire.

Vest o rešitvi tega problema se bo z veseljem pozdravilo od strani vseh, ki imajo svoje sorodnike v starem kraju in od katerih niso imeli tako dolgo nikakih vesti ali stališča, temveč je treba pri tem sporočiti.

Pošiljatelj denarja.

Kakor že znano, ne sprejemamo več denarja za izplačila v Avstriji, Ogrski in Nemčiji.

Lahko pa vedno še izposlujemo izplačila vojnim ujetnikom in drugim v Rusiji, Italiji in Franciji, kakor tudi onim ljudem na Primorskem, kateri bivajo v krajih, ki so zasidani po laški armadi.

Kadar pošljete denar, priložite tudi dopisnico ali pismo vojnega ujetnika, ker nam s tem pomagata sestaviti pravilni naslov.

TVRDKA FRANK BAKER

— New York, N. Y.

Nemčiji manjka premoga.

Premog postaja v Nemčiji vedno bolj drag. — Skrčili so uporabo plina in elektrike.

Berlin, 31. avgusta. — Oblasti si na vse moogoče načine prizadevajo preprečiti pomanjkanje premoga kot je bilo preteklo zimo ter so že sedaj vsled tega vkrnile vse potrebno, da se prihrani premog v zadostni meri.

Razsvetljavo vseh javnih cest, trgov in naprav so skrčili za tretino ter nameravajo celo preprečiti kurjenje v cerkvah, gledališčih in sličnih prostorih.

Vprijorili so že poskuse, da omeje tudi privatno uporabo plina in elektrike in sicer za celo tretino normalne uporabe, vendar pa je tozadevna odredba naletela na precej močan odpor.

Končno pa so vendar prišli do spoznanja, da se lahko zmanjša privatna poraba plina in elektrike z neko deset odstotkov.

Vse te odredbe pa ne temelje na pomanjkanju premoga, temveč na težkočah pri proizvodnji in transportu premoga.

Zavarovane trgov. ladje.

Washington, D. C., 30. avgusta. V mornariškem departmentu se je oficijelno priznalo, da spremljajo ameriške bojne ladje vse trgovske ladje pri njihovih vožnjah preko Atlantskega oceana.

Iz poročila je razvidno, da znašajo izgube takih ladij vsled delovanja nemških podmorskih čolnov manj kot pol odstotka.

Na ta način, v spremstvu vojnih ladij se prevé čela brodovja, angleških, francoskih in drugih zavezniških trgovskih ladij preko oceana. Kakorhitro dospelo ladje do ožrožene zone, se to varstvo ša poveča in sicer s pomočjo rušilev in patrolnih čolnov. — Ameriški mornariški častniki mislijo, da se počasi a trajno uveljavlja uspešen sistem, s katerim bo moogoče čisto preprečiti ogroženje podmorskih čolnov.

Tako so se naprimer izkazale zelo uspešne bombe, ki eksplodirajo v velikih globinah. Iz poročil je razvidno, da je bilo na ta način uničenih že dosti nemških podmorskih čolnov.

Kolikor se ve dosedaj, niso Amerikanci vjeli še nobenega nemškega podmorskega čolna. Več so jih razdeljali rušilec admiralu Simsa. Iz londonskih poročil je razvidno, da operirajo sedaj podmorski čolni veliko dalj od brega kot so prej. To pa se je zgodilo vsled ojačene patrolne službe, uporabe aeroplanov ter drugega orožja, s katerim so bili podmorski čolni prisiljeni držati se bolj pod morjem. Vsled tega pa je tudi zelo zmanjšana njih uspešnost. Napasti reje le še ladje, ki jim pridejo direktno na pot.

ČEŠIMO SLOVENSKEI NAROD LAJOTE!

tudi priznati državnemu departmentu zaslugo, da se je lotil tega človekoljubnega dela in sicer energijo in kulanco, s katero je bilo moogoče premagati velike ovire.

Po kanclerjevem odstopu.

"Slovenec" piše:

Silna, mogoče največja notranja duševna kriza, katero preboreva nemško ljudstvo ravno sedaj, je zahtevala prve svoje žrtve. Kancler je odstopil. Odstopili bodo pa še drugi vodilni možje, ki ne delujejo sicer na tako visokih mestih, kakor je kanclerstvo, ampak v tilihi uradih pri bolj zaprtih vratih, katerih mogočen upliv na vodstvo državne politike pa zato ni dosti manjši. Imenujejo se mnoga imena, znana in skoro neznana, ki naj spravijo nemško državno politiko zopet v potrebno ravnovesje.

Komu se bo to posrečilo ali ne posrečilo, tega danes nihče ne ve, ker kriza, ki je sedaj izbruhnila s tako silo, ni od večeraj in tudi še ne bo kmalu končana. Taki pokreti, kakor je sedanji nemški, potrebujejo časa in zopet časa, da se razvijejo do konca. Pač pa lahko rečemo, da je izid krize že odločen in končni rezultat za nobenega pametnega človeka ni nobena tajnost več.

Notranjepolitična kriza v Nemčiji je že stara precej let. Klje po reformi volilne pravice za pruski deželni zbor ni nov. Odmeval je toliko glasneje, kolikor bolj je napredovalo število socialističnih glasov. Junkerstvo, ki o kakih reformi v svoji trdnosti ni hotelo nikdar nič slišati, je molčalo. Opiralo se je predvsem na vojaško moč in avtoriteto, ki naj ščiti državo ne samo pred vnanimi, ampak še bolj skoro pred notranjimi sovražniki.

Železna disciplina, ki vlada v pruski armadi, naj bi bila najboljša obramba konservativnih interesov. Prišlo je — drugače.

Svetovna vojna, ki ne dela razločka med vojniki v jarkih, je rodila pokret, katerega junkerstvo ni pričakovalo. Odkar je Scheideman rekel, da tisti, ki prelivajo kri v bojih, ne marajo biti več državljani druge vrste, se je sprožil demokratični plaz, ki je danes zasul kanclerja in utiral pot demokraciji. Ljudska armada ni ohranila junkerstva, ampak ravno nasprotno, zdrobila je njegovo moč in strla ni le posameznih oseb, ampak prevrgla je ves vladni sistem.

Nemški listi pišejo, da poslej v Nemčiji ni mogoč nikdar več kancler, ki se ne ozira na parlamentarno večino in vsak poskus, upostaviti zopet stari sistem, bi utegnil biti katastrofalen.

Za trenotek je eno najvažnejših vprašanj, kako bo vplivala nemška kriza na mirovne poskuse.

Znani so izreki vodilnih mož entente, da bi se dalo z demokratično Nemčijo vse drugače govoriti o miru, kakor z avtokratično. Mogoče so to in slični izreki gibanje v Nemčiji nekoliko pospešili.

Nemške navedbe stranke so sprejele danes mirovno resolucijo, kjer pravijo, da branijo le svojo posest, da ne zahtevajo ne tujega ozemlja in nobenih odškodnin.

Da ta resolucija nemškim kričalcem, ki so mirovni politiki že toliko škodovali, ni posebno všeč, je jasno. Eno njihovih glasil imenuje parlamentarec, ki so se izrekli za to resolucijo samo "Limonadeersatz".

Bolj demokratične stranke pa upajo, da bo napravila resolucija globok vtis na demokratične stranke v ententinih deželah, ker ne prihaja iz vladnih rok in ni delo v zadnjem času toliko zasmehovane "tajne" diplomacije, ampak ker je veren in resničen izraz mišljenja nemškega ljudstva in njegove miroljubnosti.

Ne bomo tajili, da ta argumentacija ne velja nič. Vprašanje je le, če bo držala in veljala dovolj!

In mi odkrito rečemo, da nekoliko dvomimo!

Resolucija vsebuje res lepe besede in lepe nazore. Za te same se pa ne gre, ampak za celoten vtis, kakršnega bo napravila ta izjava. Po dosedanjih izkušnjah pa vse kaže, da bo ostal tudi klic nemškega državnega zbora ravno tako glas vpjočega v puščavi, kakor dosedanje mirovne ponudbe.

Ententa bo čisto gotovo smatrala tudi to resolucijo samo za izraz slabosti in onemoglosti, in v tem oziru imajo nemški aneksionisti nekoliko prav.

Mi se tu ne bomo spuščali v podrobno raziskovanje vprašanja, ali je nemška kriza, ki je z mirovno resolucijo tesno spojena, res izraz samo lastne nemške volje, kakor to trde Nemci, ali je nastala pod pritiskom entente in pod vplivom Wilsonovih idej, kakor to trde drugi. Mi konstatiramo samo velikanski razloček med nekdanjimi izjavami bivšega nemškega kanclerja o miru na podlagi vojne karte in med današnjo izjavo in smo mnenja, da bo ententino časopisje tudi ta poskus, priti do miru, izrabljalo samo v pozivitve svojih lastnih bojnih strank, kakor se je to zgodilo z decembersko ponudbo in pa s poznejšimi izjavami na naslov Rusije.

Ravno tako ne verjamemo, da bodo posvetovanja visokih nemških generalov z nemškimi parlamentarci ugodno vplivala na razpoloženje pri ententi. Rekli bodo gotovo, da je prišlo do resolucije pod vplivom dejstev, katere poznajo pri nas samo visoki vojaški dostojanstveniki, ki pa ne morejo biti posebno ugodna, če se odloči večina za toliko prijemljivost.

Nam se zdi, da ne bomo dolgo čakali na slične sodebe v zapadnoevropskih listih, in to toliko manj, ker ententini državniki na demokratizacijo Nemčije ne bodo prej verjeli, dokler ne bo res izvršena, ne samo — obljubljena.

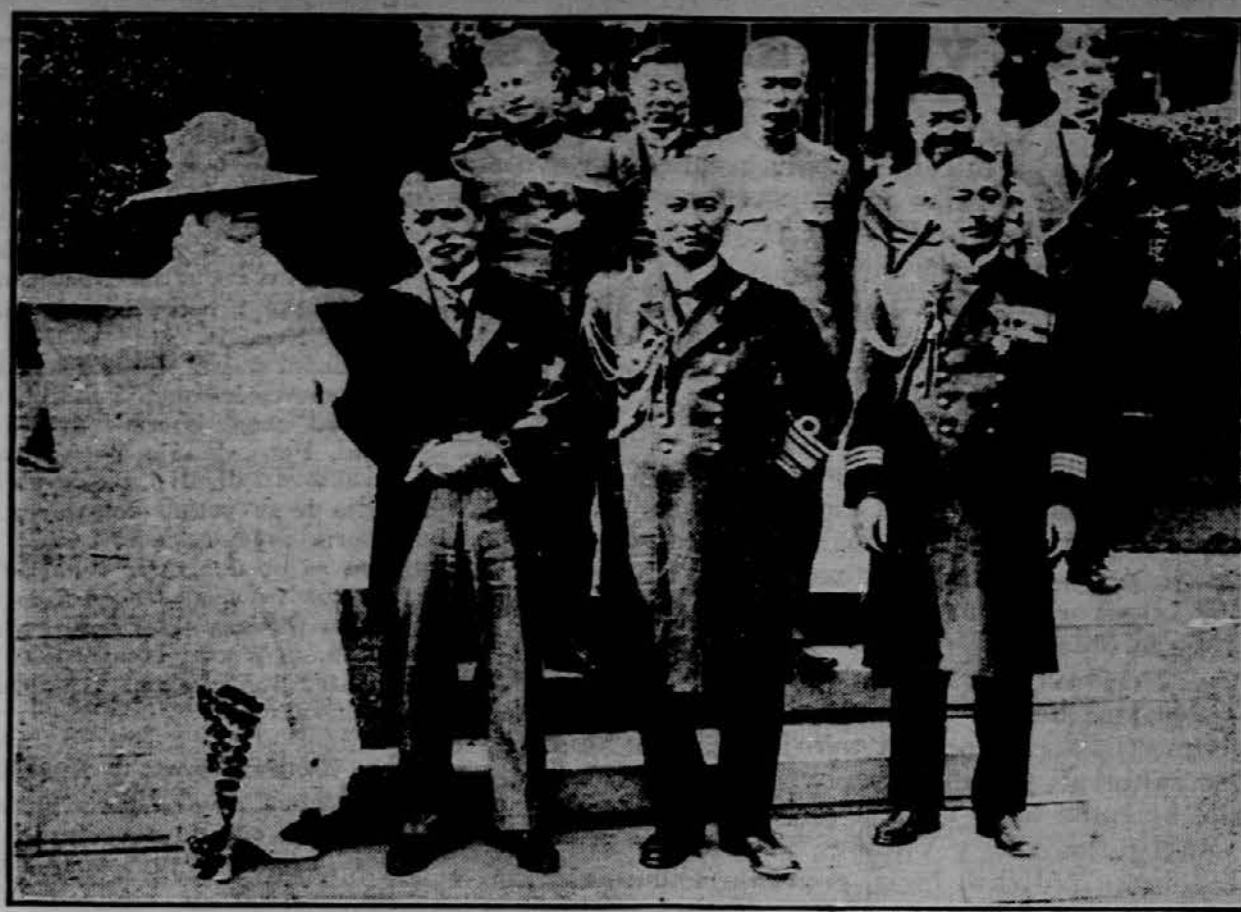
Vsaj piše "Temps": — Naj se Nemci le vdajajo iluzijam, kakor se hočejo, nas ne bodo premotili!

Taka pisava francoskega vladnega organa je značilna in ne obeta — skorajšnjega miru.

"Matin" pa pravi čisto hladno:

— Nemški cesar ni napravil velikega koraka s svojim ukazom, ker volitve niso med vojsko lahko izvedljive.

Zato se bo nemška kriza razvijala dalje; tako kakor vojska.

JAPONSKA KOMISIJA V AMERIKI.

Amerikanci v ognju.

NISEM SE ŠE PRIEL BORITI.

Polna luna na večer 23. septembra leta 1779 je zrla na enega najostrejših spopadov v zgodovini. Flamborough Head na angleški obali je bil poln kričeče množice in vsi ljudje so obračali svoje preplahene oči proti morju. Vsako oko v tej množici gledalec je bilo kot hipnotizirano obrnjeno proti pozorišču, ki je bilo še "bolj osvetljeno vsled žarkov lune. Malo d obali sta se nahajali dve ladji, objeti v smrtnem objemu. — Ene teh je bila mogočna angleška fregata "Serapis", druga pa stara ladja, znana pod imenom "Bonhomme Richard". Na prvi pogled je bil videti ta boj kot boj oženegega velikana s hromim človekom. "Hromec" pa se je junaški boril ter ni kazala nobena stvar, da bi se mali bal svojega močnega nasprotnika. Paul Jones je bil odšel v Francijo, da sestavi brodovje, s katerim bi mogel napadati angleške trgovske ladje in prizadeti angleški trgovini običuten udarec. Vse, kar je mogel, zbrati skupaj, so bile tri stare razbite ladje.

S tremi tremi ladjami je odplul proti angleški obali. Tam, v poznem popoldnevu 23. septembra, je zajazil oddelek angleških trgovskih ladij. Tako je odplul v smeri proti njim, da se polasti tega bogatega plena. Spremljevalci trgovskih ladij so seveda takoj skočili naprej, da zavarujejo nerodne in težke trgovske ladje. Med temi spremljevalci se je nahajala velika fegata "Serapis", katero smo že omenili v pričetku in unel se je boj.

Jones je bil majhen človek ter se oblekel za bitko tako kot da se pripravlja na poroko. Svoji dve ostali ladji je poslal, da držita nazaj manjše angleške bojne ladje, dočim je on sam na krovu "Bonhomme Richard" navalil na velikansko fregato. Dvoboj med obema ladjama je trajal več ur. Konečno sta si prišla oba nasprotnika tako blizu, da sta se popolnoma sprijela. Topovi obeh so bruhali ogenj na nasprotnika in veliko starinskih topov na ladji Jonesa je bilo stavljenih iz akeje. Konečno je bila ameriška ladja vspricho morilnega ognja angleške fregate skoro popolnoma preprekljana in prišla je goriti. Njen krov je bil dobesedno pokrit z mrlji, a Jones se je boril naprej. Njegova edina želja je bila poginiti v boju, če že ni mogel zmagati. Angleži so namreč prisegli, da ga obesimo, če dobe v roke tega "ameriškega pirata". Neki strel je odbil ameriško zastavo, ki je plapolala z ladje. Ko je zapazil angleški poveljnik, da je zastava izginila, je signaliziral:

— Ali ste se udali?

— Udalil — je signaliziral nazaj Jones, ki je bil ves bešen od bitke. — Nisem se še sploh pričel boriti.

— Za božjo voljo, gospod, udajte se, — je prosil glavni strelec Jonesa. — Naša ladja se potaplja.

Jones pa je ubil s svojo pištolo tega bojazljivca, dočim je bila ladja razbita na kosce, že gorla ter se potapljala.

Ko je Jones to zapazil, je zbral krog sebe svoje ljudi, da skoči s

njimi na krov "Serapisa" samega. Če se ni mogel boriti na svoji ladji, se je hotel boriti na oni sovražnika.

Ravno takrat pa je ena Jonesovih ladij, imenovana "Alliance", prestopila na angleško stran ter pričela streljati na poveljniško ladjo. Ubitih je bilo par ljudi.

— Morda ga ni bilo borilca na morju, — piše neki zgodovinar, — ki bi se boril proti takim težkočam ter ostal živ, da jih pojasni drugim ljudem.

Jones pa ni poznal poraza ter ni nikdar mislil na u. Svoje ostale ljudi je potegnil s seboj na krov "Serapisa" in to ravno v trenutku, ko se je njegova lastna ladja potopila.

Naravnost blazni hrabrosti ameriških mož se niso mogli ustavljati Angleži in poveljnik angleške ladje se je udal.

Izvojevana pa je bila steni največja pomorska bitka ameriške revolucije.

Mučno je zame, — je mrmral angleški admiral, ko je sta pred svojim zmagovalcem, — da moram izročiti svoj meč v roke človeka, ki se je boril z vrvo krog vratu.

Gospod, — je odvrnil Jones mirno, ki ni bil prav nič razžaljen radi neumestne žalitve, — prav nič vas ni treba biti sram. Borili ste se kot junaki!

Venizelos in Dardanele.

London, Anglija, 30. avgusta. Atenski Reuterjev poročevalec izjavlja, da meče popolno poročilo Venizelosevega govora, ki ga je imel dne 26. avgusta, popolnoma novo luč na dardanelsko kampanjo, kajti iz tega govora je razvidno, da bi se češilo Srbijo, prišlo Bolgarsko, da ostane nevtalna ter uničilo Turčijo, če bi prejšnjo grški kralj ne zavrgel načrtov, katere mu je bil predložil Venizelos. V času, ko je predlagal Venizelos intervencijo Grške v februarju leta 1915, je bilo na Galipolisu le 6000 turških vojakov, ki so bili kaj bomo preskrbljeni z municijo. Od grških zastopnikov v Carigradu se je izvedelo, da so se Turki takrat pripravljali le v namenu, ker so hoteli izprazniti glavno mesto. Če bi se sledilo takrat nasvetom in predlogom Venizelosa, bi se velika grška armada na skrivnem izkrcala na Galipolisu ter v teku štirinajstih dni zasedla Carigrad.

Na ta način, — izjavlja Venizelos, — bi bila Turčija uničena. bi dobila Rusija svoj provijant po gorski poti, izvažala svoje žito ter bi se izognila ofenzivi v spomladi 1916. Bolgarska, ki bi imela za hrbotom grško in francosko armadi, bi si ne upala posredovati.

Važno za vsakega.

KADAR želite izvesti za naslov svojih sorodnikov, prijateljev ali znancev,

KADAR želite prodati posestvo, farmo, lote, hišo, pohištvo, trgovino itd.

KADAR želite objaviti krst, ženitve, žalostinko itd.

KADAR želite dobiti delavce ali pomoč v gospodinjstvu itd.

KADAR želite dobiti delo za sebe ali svojega prijatelja ali znanca,

KADAR želite objaviti društvena naznanila,

RABITE VSELEJ "GLAS NARODA"

"GLAS NARODA" dobite v vsaki slovenski naselbini; v vsakem mestu, v vsakem trgu in v vsaki mali vasici v Zedinjenih državah, kakor tudi v Canadi itd.

"GLAS NARODA" je najpriljubljenejši in najbolj razširjeni slovenski list na svetu.

"GLAS NARODA" je razposlan na leto v štirih in pol milijona (4.500.000) iztisih in je torej najboljšje sredstvo za oglaševanje.

CENE SO SLEDEČE:

Trikratno iskanje sorodnika ali prijatelja stane \$1.00
Enkratna objava prodaje posestva, hiše, lota itd. stane \$1.00
Enkratno iskanje delavcev stane \$1.00

Enkratno iskanje dela stane \$0.30
Enkratna objava ženitne ponudbe, žalostinke ali kaj enakega stane \$1.00
Enkratno društveno naznanilo stane \$0.50

Slovenskim trgovcem naredimo posebno ugodne cene pri stalnih oglasih.

Naročilom je poslani vselej tudi denar.

NASLOVITE NA:

"GLAS NARODA"

82 CORTLANDT STREET,

NEW YORK, N. Y.

Rojaki, vpoštevajte naše geslo, da ne sprejmemo oglasov, ako jih spoznamo za dvomljive in s tem varujemo naše naročnike pred raznimi sleparji, katerih je vzepovzod dovolj.

Rojakom svetujemo, kadar kaj kupujejo ali paročajo, da se prepričajo če je oglas v našem listu in ako ga ne opazijo, naj vprašajo prodajalca, zakaj ga ni. Posebno velike važnosti je za vsakega pri naročilih po pošti.

Idilno milo.

Milo za toaleta, obraz ali kopelj mora vsebovati sledeče kakovosti: Biti mora čisto, zdravično, antiseptično in nerazdražljivo.

Severa's Medicated Skin Soap

(Severovo Zdravično milo za kožo) vsebuje vse to. Je izvršno za otroško kopel in je pravi materin prijatelj. Mnogo družin ga rabi vsaki dan.

Cena 25 centov.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

Severa's Antiseptol

je antiseptična tekočina za notranjo in zunanjo rabo. Rabi se ga morali vsak dan kot ustno izpiralo, grgralo in kot krajevno nadevalo. Cena 25 centov.

Severa's Foot Powder

(Severov Prašek za noge) je znan kot antiseptično, preprečilo zopernega duha in olajšilo za potne, otekline, pekoče in razpoke noge. Cena 25 centov.

Poleg teh se dobe tudi drugi zdravila in toaletne pripravke izdelane in ki se prodajo pod "Severovo" varnostno znamko. Zabeležite vedno samo Severovo pripravo. Na prodaj v lekarnah vsespod. Če jih ne morete dobiti v vašem kraju, naročite jih naravnost od

SPODAJ OMENJENI ROJAKI IN ROJAKINJE.

kateri imajo v rokah naša potrdila za denarne pošiljave, s številkami, kakor so označene pod imenom, naj blagovčljivo naznaniti prekomogoče svoj natančen naslov radi važne zadeve. Pisma katera smo jim poslali, so se nam povrnila.

Tvrdka Frank Sakser.

Bachnik Frank No. 329639	Kovač Frank No. 260641	Resman Frank No. 44296
Bartol J. No. 330733	Kulovic Josip No. 330772	Rohs Anna No. 329638
Bear Dan No. 260638	Lenaršič Josip No. 44555	Samide Frank No. 330721
Besens May Miss No. 330062	Malavašič 330218	Sinčič John No. 330762
Blatnik Joe No. 330326	Mastnak Frank No. 329776	Smalcel Math. No. 331010
Bobič Vajo No. 260583	Meden John No. 331014	Sodec Anton No. 329694
Božičković Djuro No. 260581	Merkun Anton No. 331355	Spaniček Rozi No. 328894
Braun Mary No. 260643	Mikolič Josip No. 331062	Sparmblek Joe No. 330661
Dokusović Stif No. 260630	Milavec Matevž No. 330627	Starčević Johana No. 331070
Dolar Valentin No. 330086	Oswald Joe No. 260621	Tehler Anna No. 328896
Grgurič Blaž No. 260573	Oswald Luise No. 260632	Turk Charles No. 330351
Jaklich Louis No. 329634	Pekol John No. 44749	Turk Ivan No. 260647
No. 331028	Pershe Geo. No. 230784	Turk Jernej No. 329741
Janković Mihael 330395	Poldan Marko No. 44518	Anton Vever No. 329670
Kastelic John No. 44708	Rak Ferko No. 330001	Yaklich John No. 330404
Košir Frank No. 329631	Ranch Math No. 260622	Žagar Frank No. 331286

Slovenska-Hrvatska Zveza

v Združenih Državah Ameriških in Canadi.

Ustanovljena 1. januar-
ja 1913 v Calumet,
Michigan.

Inkorporirana 11. junija
1916 v državi Mich.

GLAVNI ODBOR:
Predsednik: FRANK GREGORICH, Box 20, Dodgeville, Mich.
Podpredsednik: GEORGE KOTZE, 115 Grant Avenue, Eveleth, Minn.
Prvi tajnik: ANTON GESHEL, Borgo Block, Calumet, Mich.
Zapisnikar: MATHIAS OZANICH, Seventh Street, Calumet, Mich.
Blagajnik: VINCENT ARBANAS, First National Bank, Calumet, Mich.

NADZORNI ODBOR:
I. nadzornik: ANTON GERZIN, Chisholm, Minn.
II. nadzornik: JOHN B. MALNAR, Calumet, Mich.
III. nadzornik: PAUL SHALTZ, 209 Seventh St., Calumet, Mich.

POROTNI ODBOR:
I. porotnik: MATH. ZGONC, Box 423 Ely, Minn.
II. porotnik: VILJEM MIHELIC, Calumet, Mich.
III. porotnik: FRANK LEVSTIK, Box 103, Aurora, Minn.

POMOŽNI ODBOR:
JOHN KAMBICH, 417 Osceola St., Laurium, Mich.
LUKAS STEFANEK, Calumet, Mich.
MARKO JOTICH, Calumet, Mich.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
DR. JOHN S. STEFANEK, 268 1/2 First Avenue, Milwaukee, Wis.

ODVETNIK:
ANTHONY LUCAS, Calumet, Mich.

Opomba.—Vsa dopisovanja, kakor tudi spremembe članov in članice naj se pošiljajo na glavnega tajnika: Anton Geschel, Slovenic Croatian Union, Borgo Block, 5th St., Calumet, Mich.
Denarne pošiljave naj se pošiljajo na blagajnika: Vincent Arbanas, First National Bank, Calumet, Mich.
Prošnje za novo pristopiti članice in članice naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika: John S. Stefane, 268 1/2 First Ave., Milwaukee, Wis.
Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora: Math. Zgonc, Box 423, Ely, Minn.

Uradno glasilo: GLAS NARODA.

IMENIK KRAJEVNIH DRUŠTEV, SPADAJOČIH K SLOVENSKO-HRVATSKI ZVEZI.

Društvo sv. Jozefa St. 1 v Calumet, Mich. — Predsednik: Joseph Vertin; tajnik: Joseph Stefane, ml., 8th St., Calumet, Mich.; blagajnik: John Sunk. — Društvena seja vsako četrto nedeljo v mesecu.
Društvo sv. Matije St. 2 v Baltic, Mich. — Predsednik: Paul Lukanich; tajnik: Joseph Panlan, Box 27, South Range, Mich.; blagajnik: Math. D. Likovich. — Društvena seja vsako prvo nedeljo v mesecu.
Društvo sv. Frančiška St. 5 v Marquette, Mich. — Predsednik: Frank Pajek; tajnik: Stefan Geschel, 229 Cedar St.; blagajnik: George Gorshe. — Društvena seja vsako drugo nedeljo v mesecu.
Društvo sv. Nikole St. 6 v Calumet, Mich. — Predsednik: Math. Zaitz; tajnik: Anton P. Bodič, 4807 Red Jacket Shaft Location; blagajnik: Luka Stefane. — Društvena seja vsako tretjo nedeljo v mesecu.
Društvo sv. Lovrenca St. 7 v Ely, Minn. — Predsednik: Math. Zgonc; tajnik: Anton Gradishar, Box B. F.; blagajnik: John Košak. — Društvena seja vsako prvo nedeljo v mesecu.
Društvo sv. Ivana St. 8 v Calumet, Mich. — Predsednik: Joseph Maljko; tajnik: Joseph Lesac, 817 Scott St.; blagajnik: Math. Chopp. — Društvena seja vsako četrto nedeljo v mesecu.
Društvo sv. Roka St. 9 v Calumet, Mich. — Predsednik: Martin Mihelich; tajnik: Math. Olanich, Box 102; blagajnik: Math. Chopp. — Društvena seja vsako četrto nedeljo v mesecu.
Društvo sv. Ane St. 10 v Calumet, Mich. — Predsednik: Lucija Schaitz; tajnik: Margareta Geschel, 218 7th St.; blagajnik: Margareta Jadrich. — Društvena seja vsako tretjo nedeljo v mesecu.
Društvo sv. Ane St. 11 v Ely, Minn. — Predsednik: Marija Rom; tajnik: Joseph Peshel, Box 165; blagajnik: Marija Susek. — Društvena seja vsako tretjo nedeljo v mesecu.
Društvo sv. Alojzija St. 12 v Babee, Ariz. — Predsednik: Jakob Kočevar; tajnik: Venceslav Mihelich; blagajnik: Venceslav Mihelich. — Društvena seja vsako tretjo nedeljo v mesecu.
Društvo sv. Trojstva St. 13 v Calumet, Mich. — Predsednik: Marko Jotich; tajnik: Marko Sprajc, 815 9th St.; blagajnik: Ivan Perlich. — Društvena seja vsako prvo nedeljo v mesecu.
Društvo sv. Obitelj St. 14 v Dodgeville, Mich. — Predsednik: Steve Rakci; tajnik: Mihel Kump, Box 44; blagajnik: Cenjen! krajevni tajniki so prosi, da naznanijo vse spremembe pri društvu naravnost na uredništvo glasila, da se zamore imenik društvenih uradnikov pravčasno popraviti. Istotako naj naznanijo spremembo na glavni urad Zveze.

Določanje cene za pšenico.

Washington, D. C., 30. avgusta. Komitej za določanje cene pšenice, kateremu načeluje dr. Garfield, se je danes zedinil glede cene za pšenico ter določil za leto 1917 ceno \$2.20 in sicer za št. 1. severne spomladne pšenice. Do sporazuma so prišli po tridnevnem posvetovanju, in določene cene so predložili predsedniku, ki jih je tudi odobril.

Zastopniki delavcev v odboru so glasovali sprva za ceno \$1.85, dočim so bili zastopniki farmerjev za ceno \$2.50. Končno pa je bila sprejeta takozvana kompromisna cena \$2.20 za bušel.

Neregistrirani tujci.

Chicago, Ill., 30. avgusta. — Več sto inozemcev, katere so aretirali, ker se niso dali registrirati pod določbami rekrutacijske postave.

bo glasom nekega danes objavljene poročila izpuščenih na prosto. Tozadevna odredba je dospela iz Washingtona.

Kot se poroča, si hoče vlada prihraniti stroške kazenskega zasledovanja teh ljudi. Ljudi bodo prisilno registrirali, nakar gredo lahko svoja pota.

Požar v Kazanu.

Petrograd, 31. avgusta. — Poročevalce nekega tukašnjega lista brzojavila iz Kazana, ki leži 430 milj vzhodno od Moskve, da se je požar, ki je pretekli ponedeljek nenadoma izbruhnil v mestu, razširil s tako naglico, da je zbežalo prebivalstvo v gozdove in na polja. Požar je tudi uničil velike rezervirane nafte, vsled česar je bilo zavito mesto v cele oblake dima.

Položaj v Avstroogrski.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Madžarski sovražnik se nahaja zdaj na svojem višku. Vse ogrske stranke pa so združene v zasramovanju zadnjih amnestičnih odlokov avstrijskega cesarja ter probojnih narodne zavesti med Slovaki in Čehi.

Ekonomske težkoče povečajo še bolj težavnost položaja.

Vprašanje dobave premoga je za Ogrsko še veliko bolj važno, kajti Avstrija noče pustiti svojega premoga več na Ogrsko, kar je seveda na Ogrskem vzbudilo veliko gorčanje. Kljub vsem odredbam, ki so jih uveljavile vojaške oblasti in na podlagi katerih so poslali premogarje s fronte domov, se ne bo moglo pričeti z delom v premogovnikih pred potekom par mesecev.

V odgovor na nujni poziv ogrske vlade so izjavile avstrijske oblasti:

— Pripravljeni smo zalagati Ogrsko s premogom s tem pogojem, da nas zalagate vi s svojim žitom.

Ogrski listi so pričeli takoj zatem živalno agitirati ter so zahtevali popolno prepoved izvoza vseh živil v Avstrijo, s čemur bi se slednjo prisililo, da se vda.

Zadnji dogodki v Varšavi, ki so se končali z aretacijo načelnika poljskih legij, generala Pilsutskija, so velikanse važnosti ter se domneva, da bodo najbrže dovedli do spora med avstrijsko in nemško vlado na eni strani ter poljskimi legijami na drugi.

Prav kot so Hrvati, Slovaki in Bošnjaki na ogrski strani delavni, tako so na avstrijski Čehi in Poljaki. Vsi ti zahtevajo na buren in odločen način svoja prava, da žive znanprej kot prosti narodi.

Vsi narodi vidijo namreč, da je napočil zdaj čas, ko se lahko uresničijo njih želje, in to jim daje velik pogum.

Prav kot v časih Metternicha, skuša tudi zdaj avstrijska vlada diskreditirati te narode v očeh drugih s tem, da razširja najbolj bedaste stvari glede spora med južnimi in severnimi Slovani.

Težko je že sedaj povedati vnaprej, kakšne posledice bodo imele te razmere in ti dogodki, ki kažejo, v kako čudnem stanju vretja se nahaja dvojna monarhija.

Nemogoče si je namreč misliti, da bi imele zmage avstrijskih armad v Galiciji in Bukovini sploh kak upliv na avstro-ogrsko narode, dočim izjavlja avstrijska vlada sama, da bodo dale te zmage deželi mir, ki ga monarhija tako nujno potrebuje.

Mir na frontah.

London, Anglija, 30. avgusta. — Na celi zapadni fronti je bilo večeraj in v celnem preteklem tednu opaziti odmor, ki je bil neizogiben po velikih uspehih prejšnjega tedna. Obenem je nastopilo slabo vreme, ki je uplivalo na operacije od Severnega morja pa prav do laške boje fronte. V tem smislu se je izrazil general Maurice, ravnatelj vojaških operacij v angleškem vojnem uradu v svojem pregledu ki ga vsak teden predloži zveznemu časopisu.

Za trenutek nudi laška fronta še najbolj zanimivo situacijo. Po zelo uspešnem in važnem prodiranju je nastopila tudi na tej fronti pavza, dokler se nanovo ne uredi artilerijskih postojank. V teh odmorih pa je treba kljub temu izvršiti dosti drugega dela. Sedaj je problem, če bo general Cadorna mogel spraviti svoje topove v postojanke, še predno se posreči Avstrijem vreči na bojno črto zadostno jačenja, katere so odpoklicali z rumunske in ruske fronte. To je problem odmoru pri vseh teh velikih bitkah. To je tekmovalstvo v pripravih za nadaljne ofenzive in defenzivna gibanja.

V Flandriji se nadaljuje boj, v katerih se uničujejo Nemci z neprestanim obstreljevanjem. — Vsakemu, tudi navadnemu človeku je znano, da upliva to na nemško armado veliko bolj kot pa bi uplivala velika gibanja. Najboljšo primero za to nudijo velike bitke prejšnjih časov, v katerih so prebili prvi del vojnega dne s poskusom, da se spravi v boj rezerve sovražnika ter slednje tudi izpra. Na ta način se je prvi del vojnega dne izpopolnil s pripravami za drugi del dneva, v katerem so izvedli odločilni udarec. Mi se nahajamo sedaj v Flandriji, zaposleni s prvo fazo te velikanse bitke. Z dobrim uspehom smo že izprali nemške rezerve, in kmalo bo nastopil drugi del boja, od katerega pričakujemo odločilnega uspeha.

Na ruski fronti se je odigral zdaj obžalovanja vreden dogodek, da so se namreč na fronti pri Črnovcih prostovoljno umaknili veliki oddelki ruskih čet. Posledice tega umikanja niso bile samoposebne, ampak so bile posledice, ki jih je zvezi z izjavo generala Kornilova razvidno stanje, v katerem se nahaja ruska armada. Še bolj značilno pa je, da kljub vsej tej desorganizaciji Nemci vendar niso mogli doseči več.

Na rumunski fronti se je izjavil napad armad marama Mackenasa in sicer valed junaškega odpora Rumunov in poljske, da se

Wilsonova nota v Nemčiji.

Washington, D. C., 30. avgusta. — Dokler ni dokaza, da se je Wilsonova nota razširila po Nemčiji, tedaj bodo zavezniški poskrbe, da nemški narod izve, zakaj se Združene države ne morejo pogajati za mir, in zakaj se ne more vzeti beseda sedanega nemškega vladarja.

Državni tajnik Lansing je danes rekel, da bodo evropski nevturalisti razširili noto po Nemčiji; ako pa se bo to preprečilo, potem se bo storilo na kak drug način. Govori se tudi, da je več sto zavezniških letalcev raztrosilo noto med nemškim vojaštvom.

Boji na Balkanu.

London, Anglija, 30. avgusta. — Na macedonski fronti so se boji ponovili. Artilerija je bila zelo živahna pri Bitolju. Nemci trdijo, da so imeli božarski napadi let uspeh pri luhmi in Aleakmanu, da se bili porušeni francoski zakopi in se vrgli nekaj črt.

Svedska živinoraja.

Stockholm, Svedska, 30. avgusta. — Število glav goveje živine se je zmanjšalo nekoliko petnajsti odstotek ter je pričakovati jeseni pomanjkanje krme. Odredili so vse potrebno, da se meso nasoli in presuši. Vlada je dovolila izvoz 5000 glav živine na Norveško in na Finsko, a prepovedala vsak izvoz v Nemčijo.

Vladni načrti glede sekanja in transporta lesa imajo namen preprečiti pomanjkanje kuriva pozimi. Pomanjkanje kuriva pa je pripisovati dejstvu, da dovoli Anglija le še petino običajnega eksporta premoga na Švedsko, dočim se ne dobiva iz Nemčije nobenega premoga več. Veliko parnikov prevaža sedaj le še v Stockholm, in krasni bulevardi so pokriti z velikanskimi skladišnicami lesa.

Kontrola uvoza v Angliji.

London, Anglija, 30. avgusta. — Kralj je odpisal danes proklamacijo, s katero prepoveduje uvoz masti, surovega masla, šunke in sala, razen v slučaju, da ima kdo za tak uvoz posebno dovoljenje. Namen te odredbe je, da dobi vlada v svoje roke popolno kontrolo uvoza vseh živil ter koncentira nakup v različnih deželah v svoji lastni režiji in na organiziran način.

Prehranjevalno ministrstvo je ustanovilo v Združenih državah eno samo nakupno agencijo, ki bo prišla poslovali dne 3. septembra. Vsi nakupi se bodo vršili s posredovanjem te angleške agencije. Vse one angleške tvrdke, ki imajo še kake sklenjene kontrakte z ameriškimi tvrdkami glede nakupa živil, morajo poslati prehranjevalnemu ministrstvu natančne informacije glede kontraktov.

Po 3. septembru stopi v veljavo tudi uredba, s katero je določena maksimalna cena za sir in surovo maslo.

Vladne ladjedelnice.

Washington, D. C., 30. avgusta. — Jutri bodo najbrže podpisani kontrakti za zgraditev treh novih vladnih ladjedelnic, v katerih bodo gradili trgovske ladje. Nadalje bodo tudi odpisali kontrakte za zgraditev dvesto trgovskih ladij v teh ladjedelnicah. Ladjedelnice bodo stale 36 milijonov dolarjev, ter jih bodo zgradile tri različne ladjedelniške družbe.

P-ridelek krompirja.

Chicago, Ill., 30. avgusta. — Odelek živilske administracije za srednji zapad je pričel danes razpravljati glede nakupa in nagromadenja milijon bušljev krompirja v Chicago, katero zalogo se bo pričelo uorabljati po 1. januarju. Krompir se bo prodajalo konsumentom za lastno ceno, vstavejši seveda stroške za skladišča.

Glasom predloženega načrta bo dala mestna uprava v Chicago na razpolago nekako \$200,000 za nakup in transport prvega dela teh pošiljatev.

Federal Reserve Board je že izjavil, da se bo sprejemalo v zveznih rezervnih bankah skladiščne listine kot jamstva za posojila. Za sedaj pa se namerava nakupiti le del poznejše zaloge krompirja.

Nemčija je nametavala vojno 1909 in 1913.

Petrograd, Rusija, 30. avgusta. — Nemško vojno pripravljanje je bilo znano ruskemu vojnemu ministrstvu, ki je tudi vedelo, da je Nemčija 1909 in 1913 pripravljala napoved vojne. To izjavo je podal general Michelson pri obnavljanju proti prejšnjemu vojnemu ministru generalu Suhomilovu, ki je obdolen veleizdaje. Priča je bil vojaški atašej ruskega poslanika v Berlinu od leta 1906 do 1911. Prisegel je, da je poročal ruskemu vojnemu ministrstvu o vojaškem pripravljanju Nemčije.

Predsednik sodišča je vprašal generala Michelsona, s katero silo se je Nemčija nametavala 1913 zvezi proti Rusiji. Michelson je prosil sodišča, da bi mu bilo dovoljeno povedati samo predsedniku, kar mu je bilo tudi dovoljeno.

Primanjkljaj v avstrijskem proračunu.

Curib, 31. avgusta. — Avstrijski proračun za leto 1916-17 kaže deficit ali primanjkljaj v znesku 344 milijonov kron napram primanjkljaju 40 milijon kron v prejšnjem letu. Dva največja podstavka se tiče obresti za vojno posojilo ter podporo vojaških družin. V proračun niso všteti posebni indirektni vojaški dodatki.

Išče se majnarje in delavce za zunaj.

Pennsylvania Coal & Coke Corporation

v naših v Beaverdale, Pa., Ehrenfeld, Pa., Cresson, Pa., Nanty-Glo majnah: Pa., Patton, Pa., Hastings, Pa., Marsteller Pa. na Pennsylvanjski železnici, v Winburne, Pa., Clearfield County in v Arcadia, Pa., Indiana County na N. Y. Central železnici. Naše majne so pod umijsko plačo na dva tedna. Majne se nahajajo v bližini lepš krajev z solami, cerkvami, zabavnimi vrtovi. Mi imamo dobro hišo z primerno stanarino. Dobro vodo, dobre živčenske razmere. Mi poslujemo pravilno z našimi ljudmi, da so zadovoljni. Ako hočete stalno delo za najboljšo plačo in hočete udobno živeti s svojo družino, potem pridite osebno k superintendetu ene zgoraj omenjenih majn ali pa pišite za pojasnila na:

Pennsylvania Coal & Coke Corporation,
7 Battery Place, New York, N. Y.

NAŠI ZASTOPNIKI.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka in Jernej Per.
Barberton, O. in okolica: Math. Kramar.
Bridgeport, O.: Frank Hočevar.
Collinswood, O.: Math. Slapnik in John Malovrh.
Cleveland, O.: Frank Sakser, Jakob Debeve, Chas. Karlinger, J. Marinič, Frank Meh, John Prostor in Jakob Resnik.
Lorain, O. in okolica: F. nk Anzels.
Louis Balant in J. Kums.
Niles, O.: Frank Kogovšek.
Youngstown, O.: Anton Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin in J. Misley.
Allegheny, Pa.: M. Klarich.
Ambridge, Pa.: Frank Jakša.
Besemer, Pa.: Louis Hrihar.
Broughton, Pa. in okolica: Anton Ipavec.
Burdine, Pa. in okolica: John Demšar.
Canonsburg, Pa.: John Kojčich.
Cecil, Pa. in okolica: Frank Kočevar.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk, Vid Rovansk in Jos. Turk.
Claridge, Pa.: Anton Jerina in Anton Kozoglov.
Dunlo, Pa. in okolica: Joseph Suncr.
Export, Pa.: Louis Supančič in Fr. Trebets.
Forest City, Pa.: Mat. Kamin, Frank Leben in K. Zalar.
Farell, Pa.: Anton Valentincič.
Greensburg, Pa. in okolica: Franč. Novak.
Hostetter, Pa. in okolica: Frank Jordan.
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osoinik.
Macon, Pa. in okolica: Fr. Demšar.
Moon Run, Pa.: Frank Maček in Fr. Podmilšek.
Pittsburgh, Pa. in okolica: U. H. Jakobich, Z. Jakše, Klarich Mat., I. Magister, I. Podvasnik in Jos. Pogacar.
Reading, Pa. in okolica: Fr. Špehar.
South Bethlehem, Penna.: Jernej Koprivšek.
Steelton, Pa.: Anton Hren.
Turtle Creek, Pa. in okolica: Frank Chifrer.
Tyre, Pa. in okolica: Alois Tolar.
West Newton, Pa.: Josip Jovan.
Willock, Pa.: J. Petercel.
Murray, Utah in okolica: J. Kastelic.
Tooele, Utah: Anton Palčič.
Black Diamond, Wash.: G. J. Porenta.
Davis, W. Va. in okolica: John Brosch in John Tavželj.
Thomas, W. Va. in okolica: A. Korenčan.
Milwaukee, Wis.: Aug. Collander 3 Josip Tratnik.
Sheboygan, Wis.: Anton Ilc, Martin Kos, John Stampfel in Heronin Svetlin.
West Allis, Wis.: Anton Demšar in Frank Skok.
Rock Springs, Wyo.: Frank Fortuna.
A. Justin, Valentin Marcina in Val. Stelich.

Kaj je vojna?

Rojakom v Ameriki je znana vojna le iz časniških poročil, iz raznih opisov in pripovedovanj, v resnici je pa ne poznajo in niti ne slutijo, kakšne so njene grozote.

Največja zločinstva

kar jih pomni človeštvo, se izvršujejo zdaj v Evropi. Ljudje stradajo, trpe in umirajo ter zastoj čaka jo rešitve.

"Boj proti boju"

to bi morala biti deviza vsakega človeka dvajsetega stoletja. Žal, da imajo še vedno največjo bado vladarji in diplomati, ki po svoji volji delajo in ukrepejo, kar je

slabo za narod.

Med ameriški Slovenci bi ne smelo biti niti enega, ki bi ne bral knjige slavne pisateljice Berte Suttnerjeve

"Dolj z orožjem!"

Knjig imamo le še malo v zalogi in zato naj jo vsak, ki jo hoče imeti, čimprej naroči. — Stane 50 centov.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Jugoslavanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minn.
sedež v ELY, MINN.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: MIHAEL BOVANŠEK, R. F. D. No. 1, Omaha, Pa.

Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.

Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Box 106, Ely, Minn.

ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.

JOHN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POBOTOVNIKI:

GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.

MAT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

GOSPODARSKI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.

JOHN MOVER, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn.

JOHN RUPNIK, Box 24, S. R., Delmont, Pa.

ZDruževalni odbor:

UDOLF FERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.

FRANK SKRABEC, Stk. Yds. Station RFD. Box 17, Denver, Colo.

FRANK KOČEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljke, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-
tošbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode
odgovarjalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Zlatarjevo zlat.

Historična povest iz 16. stoletja.

Spisal Avgust Senoa.

(Nadaljevanje).

"Borite, prečastiti gospod, kaj mi modra oblast piše!" reče v Gradeu jemno nadvojvoda Ernst in poda Draškoviću pismo.

Zviti nadškof začne prebirati prepokorno in bojazljivo pismo požunskih računarjev. Ko je pre-
čital, položil je smeje na mizo ter reče:

"Ti ubogi Krezi, prejasni gos-
pod, kakor se mi dozdeva, so se
izpremenili v velemodre Papini-
jane, ker s pravo odvratno zgo-
vornostjo cepijo dlako o postavi,
čeprav bi morali sami dobro po-
znati staro prislovico: Sila zakona
menja!"

"No, in kaj hočemo, nadškof?"
vpraša Ernst.

"Na stani, presvetli gospod, na
strani!" nasmeje se Drašković.
"Kraljevska oblastinja naj osta-
ne doma."

"A naše prenosve?"

"Preosve se povsem niso zre-
le. Reko se bo čakati. 'Kdor po-
lagoma hodi, prej domov izvede',
pravi Italjan. V enem letu bodo
jabolka zrela. Moji Hrvati so
vseh levih, vseh ovčev. Naj za-
neka časa bodo levi proti Tur-
ski; pričakujemo, da postanejo za
nas krotki. Za zdaj potrebujemo
novece za vojake, za trdnjave.
Naj nam dajo najprej novece."

"Kaj pa, če bodo dlako cepili
kakor p. žunska oblast?"

"Ako bodo —" zamislil se Dra-
šković. "Ha, ha, spominjam se
svojega milega tovariša Alapića.
Naj se ulovi v lastni pasti. On je
resnično le polban, drži se vendar
za celega. Ali ni on pozval zbor-
nice? Naj bodi na oglede ban in
— zbornica je zakonita. Vidite,
presvetli gospod, požunska oblast
se 'in pumeto juri' očitno mo-
ti!" nasmeje se nadškof. "Za me
deluje Luka Bukovački in na-
djam se dobiti večino", nasmeje
se zopet nadškof.

"Izvrstno!" ploskne Ernst ra-
dostno ob mizo. "Vam, prečastiti,
nikdar ne zmanjka soli. No, če
ste ugotovljeni z večino, čemu bi
ne šli dalje?"

"Mogoče, presvetli gospod!"
odgovori Drašković.

Čez nekoliko mesecev napoti se
nadškof v Zagreb.

Gašpar Alapić izve, da so v Za-
greb prispeli kraljevski komisarji
Drašković, Halek in Teuffenbach
in ne začudi se malo, da ga pri-
znavajo za zakonitim banom. "Kaj
pomeni to?" reče samemu sebi.

"Nadaj sem se odpora, a zdaj je
vse dobro in mirno."

Dan pred zbornico mudil se je
Alapić dolgo v dvoru stolnega
prošta Nikolaja Želničkega, kjer
se je sestel tudi z Vrameem. Vra-
čeje se domov, bil je grbavi mož
neobičajno vesel.

Na dvoru vladnega doma v Za-
grebu je bilo nenavadno živo. O-
koli dolge zelene mize, na kateri
so bile debele knjige, papir, črni-
lo in pisana škrijuca z uradnimi
pismi, je mrgolela silna množica
poslancev v bogatih narodnih
suknjah, okinčanih s srebrom in
zlatom, v kapah, na katerih so se
bliščali biseri in dragoceni kinci;
ob strani je imel vsak poslanec
lepo okovano sabljo. Blagajnik
Miha Konjski je uganjal sale z
debelim gosposdom sodnikom Ma-
tije Crnkovičem iz Crnkova in si
vihljal velike, rumene brke. Va-
raždinska poslanca Gašpar Dru-
šković in Ivan Zaboki sta obstopila
gospoda Petra Ratkaja Veliko-
tatarskega ter mu pripovedovala
z močnim glasom, kako gosposd
Matej Keglević s silo napada in
ubija kmete. Gosposd Ratkaj, gla-
divši si črno brado, čudi se Ke-
glevičevi nasilnosti ter opominja
kakor mimogrede, da je Matej
Keglević volik prijatelj bivšega
bana Draškovića. Gosposd Niko
Alapić Kalnički, podbanov brat,
je zbral okoli sebe kopo kalnič-
kih mlajših plemičev in zdaj kuje
svojega brata med zvezde. Preča-
stili stolni prošt Nikolaj Želnički
klanja se mladem gosposdu Ste-
fanu Tahyju, rumenolasemu mla-
domcu, a na tihem namiguje Fran-
jo Stolinikovića, kateri se trdno
zaprisega nižjim plemičem iz Mo-
ravca, da jih hoče pred stanovi
zagovarjati ter braniti radi nava-
lov Halekovih vajakov. Nekoliko
oddaljen stoji žilav starec okoli
60 let, črnih oči ter malih brk in
v modri dolami — Blaž Pogledič,
župan turpotski, ter se živo raz-
govarja s suhim, visokim, v črno
obleko oblenim človekom — s
pisateljem Ivanom Jakopovičem
— poslanecem plemenitega mesta
zagrebškega. A sam v kotu, tem-
nogled in zamisljen sedi, opiraje
se na svojo široko sabljo, gosposd
Gregorijanec. Medvedgrajski. —
Vedno več in več plemstva se na-
valjuje, vse govori, kliče, žvenke-
ta, a med njim se tu ali tam po
svoji črni obleki razločuje kak
častiti duhovnik.

Sredi tega vrenja in vika sedi
na mizo gosposd Petričević iz Mi-
ketine, podnotar čelega kralje-
stva. Urejuje velika pisma z ve-
likimi pečati, premetuje zakonske
članke in reče svoje pero; samo
včasih dvigne glavo z velikim in
visokim čelom ter pogleda s svo-
jimi ostrimi in modrimi očmi po
vseh tistim durim, kakor bi koga
peti, začnejo glasno hropiti go-

podarja Vukovinskega, da je
zdaj v tako neugodnem času pu-
stil plemstvo na cedilo. Hitri gr-
bavec ni razum nekaterim niko-
mur povedal, kaj namerava, zato
je bila vsa zbornica zbegana.

Nakrat umolkne hrup in plem-
stvo se zgane. Glasne trobente
pred dvorom prebujajo poslance
iz čudenja.

"Česarski komisarji!" zakliče
Petričević.

Kakor na mug se vrne gosposda
na svoja mesta.

In ros se ustavi pred dvorom
velika, steklena kočija, katero je
spremljalo deset nemških oklop-
nikov.

V zbornico vstopi nadškof Dra-
šković v sviljeni obleki, a za pri-
slih se mu je svetil križ iz smarag-
dov. Bil je blede, temnogled in ni
se mogel nikakor prevladati, da
bi vsaj navidezno spremenil lice.

Za njim prikorakati Servacij
Teuffenbach pod širokim, s per-
jem okinčanim klobukom, držeč
kakor nalašč roko ob širokem
meču, in Vid Halek, general slo-
venske krajine, pod sijajnim o-
klepom, čez katerega se je vil bel
in črn trak krajinske vojske.

Zadnji se približe podban Buko-
vački.

Drašković se prikloni zbornici,
ali plemstvu, katero ga je bilo do-
zdaj vedno pozdravilo z burnimi
klici, ker je videlo v njem naj-
močnejši steber domačih pred-
prav, to plemstvo je zdaj mol-
čalo.

Molče se podajo komisarji vsak
na svoje mesto in zdaj začne
nadškof z zadržanim glasom, po
katerom je bilo poznati, da se v
njem kipi, govoriti:

pričakoval. Kdor je motril to bur-
no morje, kdor je gledal temne
in molčljive obraze nižjih plemi-
čev, kdor je opazil, kako se vna-
sih srečujejo oči s posebnim pla-
menom, ta ni mogel dvomiti, da
se v globini tega morja priprav-
lja burja.

Mine pol ure, mine ura in ura
odbiha se enajst. Vedno večji na-
staja hrup.

"Ban! Kje je ban?" čuje se
zdaj tu, zdaj tam.

"Po bana pošljite!" kličejo me-
kateri.

Lahnih korakov pristopi stolni
prošt k Petričeviću.

"Kje je gosposd podban?"
vpraša podnotarja.

"Pri komisarijih, prečastiti gos-
pod!" nasmeje se polglasno Pe-
tričević.

Prošt mu zašepče še nekaj v
uho, a Petričević pokima z glavo.
In stopi stolni prošt na vzviše-
no mesto.

"Tiho! Poslušajmo!" odzove se
kakor enoglasno sto grl.

Hrup umolkne.

"Prečastiti, ugledna, velemo-
gočna, plemenita, vzvišena, mo-
dra in vseskrbna gosposda kralje-
vine Dalmacije, Hrvatske in Sla-
vonije!" začne Želnički. "Ker je
velomogočni in ugledni gosposd
Gašpar Alapić Vukovinski in
Kalnički, teh dveh kraljevih ban in
vrhovni poveljnik, s privoljen-
jem presvetlega gospoda Ernesta,
nadvojvode avstrijskega, ti-
rolskega grofa in namestnika
njegove posvečene kraljevske
svetlosti, pozval na današnji dan
plemiče in druge stanovne teh kra-
jev in glavni zbornici in to kra-
ljevo mesto, da ob navzočnosti
gosposdov komisarjev njegove
kraljevske svetlosti domovini za
dobro posvetujejo in odločajo,
ker pa je v teh kraljevinih že od
pamtiveka navada in zakon, da je
glavni zbornici glavar ban, pred-
lagam ponižno, naj poslanstvo
vseh starih stanov, to je gosposd-
skega, plemičkega, duhovskega
in meščanskega pojde pred vele-
mogočnega bana in da privede
gospoda bana v zbornico."

"Po bana! Naj živi ban!" za-
grmi iz sto grl.

Dokler je Želnički tako govoril
plemstvu, približa se mladi plemi-
č Miha Vojković podnotarju Petri-
čeviću ter mu poda pismo.

"Odprite in čitajte, vzvišeni
gospod — pismo je od bana!" re-
če mladenič.

Podnotar odpre pismo. Začel
je čitati, obledi ter se zamislil. Ali
komaj konča stolni prošt svoj go-
vor, vstane Petričević in se
oglasil:

"Gospoda moja, posluš!"

"Kaj je? Kaj je?" slišajo se
klici od vseh strani.

"Nimamo več bana!" zakliče
Petričević s tresočim glasom.

Dvorane se stresajo vsled kri-
ka. Krika in vika je toliko, da se
ne da razumeti nobena beseda;
nekateri se smejejo, drugi čudijo;
žvenketanje in psovanje se meša
v burni zbornici in v kopah hiti
plemstvo k Petričeviću, ki je stal
kakor kamen pri mizi ter držal
pismo v roki.

"Naj se prečita pismo!" zakli-
če Ratkaj.

"Slišati hočemo!" zakriči Ivan
Zaboki.

"Ha, puška je počila!" veseli
se Bornemisa.

"Kaj je, kaj je?" vznemirja se
plemstvo.

"Odpovedal se je časti!" reče
Petričević.

"Čemu pa?" oglaš se z vso
močjo svojega glasu Blaž Pogle-
dič ter se prrine skozi množico
do zelene mize.

Petričević dvigne rameni, a Ni-
kolaj Alapić se hudomušno na-
smeje, ko vidi takšno vznemirje-
nje.

Edini Stefan Gregorijanec se
ne umakne s svojega prostora in
gleda mirno veliko kopo trepetajo-
čih peres, ki so se zibala okolo
Petričevića. Njega — kakor je
bilo videti — ni nikakor iznena-
dila ta vest.

Želnički, stoječ na mestu za go-
vornike, zamane se nekoliko, ka-
kor bi hotel bolje slišati, kaj je,
in ko je slišal, da se je Alapić od-
povedal banski časti, pokima ka-
kor začuden z glavo in gre proti
Petričeviću; v istem trenutku se
sreča njegovo oko z Gregorijan-
čevim in lahek posmeh se prikaže
okoli ust pretkanega kanonika.

Zdaj so bile v skupščini razve-
zane vse vezi reda in mira. Kri-
čalo je vse in psovalo brezobzirno
ter plemstvo se je čudilo, čemu je
prišel ta grom iz vedrega neba.

Tudi mnogi Alapičevi prijatelji,
katerim je bil Drašković sam v
peti, začnejo glasno hropiti go-

Kaj je pravo bogastvo?

Akoravno bi vsak rekel, da je
denar, mi pa le pravimo in imamo
prav, da je moška zmožnost naj-
večje bogastvo na svetu.

Kaj ti je denar, ako nimaš zmož-
nosti?

Kaj ti hoče blago, kaj ti hoče
bogastvo, ako si slab, izdelan in
oslabel, da veselja živati ne mo-
raš?

Da se ti vrne pravo zdravje, da
boš knepak, močan in zdrav, mo-
raš živati.

JUVITO ZDRAVILLO ZA SLABOTNE
Ena škatlja "JUVITO ZDRA-
VILA ZA SLABOTNE" za 1 dol-
lar. 6 škatlj za 5 dolarjev kamor-
koli. Naslov: JUVITO LABORA-
TORY, South Hill Branch 5,
PITTSBURGH, PA.

Ena škatlja "JUVITO ZDRA-
VILA ZA SLABOTNE" za 1 dol-
lar. 6 škatlj za 5 dolarjev kamor-
koli. Naslov: JUVITO LABORA-
TORY, South Hill Branch 5,
PITTSBURGH, PA.

Ena škatlja "JUVITO ZDRA-
VILA ZA SLABOTNE" za 1 dol-
lar. 6 škatlj za 5 dolarjev kamor-
koli. Naslov: JUVITO LABORA-
TORY, South Hill Branch 5,
PITTSBURGH, PA.

Ena škatlja "JUVITO ZDRA-
VILA ZA SLABOTNE" za 1 dol-
lar. 6 škatlj za 5 dolarjev kamor-
koli. Naslov: JUVITO LABORA-
TORY, South Hill Branch 5,
PITTSBURGH, PA.

Ena škatlja "JUVITO ZDRA-
VILA ZA SLABOTNE" za 1 dol-
lar. 6 škatlj za 5 dolarjev kamor-
koli. Naslov: JUVITO LABORA-
TORY, South Hill Branch 5,
PITTSBURGH, PA.

Ena škatlja "JUVITO ZDRA-
VILA ZA SLABOTNE" za 1 dol-
lar. 6 škatlj za 5 dolarjev kamor-
koli. Naslov: JUVITO LABORA-
TORY, South Hill Branch 5,
PITTSBURGH, PA.

Ena škatlja "JUVITO ZDRA-
VILA ZA SLABOTNE" za 1 dol-
lar. 6 škatlj za 5 dolarjev kamor-
koli. Naslov: JUVITO LABORA-
TORY, South Hill Branch 5,
PITTSBURGH, PA.

Ena škatlja "JUVITO ZDRA-
VILA ZA SLABOTNE" za 1 dol-
lar. 6 škatlj za 5 dolarjev kamor-
koli. Naslov: JUVITO LABORA-
TORY, South Hill Branch 5,
PITTSBURGH, PA.

Ena škatlja "JUVITO ZDRA-
VILA ZA SLABOTNE" za 1 dol-
lar. 6 škatlj za 5 dolarjev kamor-
koli. Naslov: JUVITO LABORA-
TORY, South Hill Branch 5,
PITTSBURGH, PA.

Ena škatlja "JUVITO ZDRA-
VILA ZA SLABOTNE" za 1 dol-
lar. 6 škatlj za 5 dolarjev kamor-
koli. Naslov: JUVITO LABORA-
TORY, South Hill Branch 5,
PITTSBURGH, PA.

Ena škatlja "JUVITO ZDRA-
VILA ZA SLABOTNE" za 1 dol-
lar. 6 škatlj za 5 dolarjev kamor-
koli. Naslov: JUVITO LABORA-
TORY, South Hill Branch 5,
PITTSBURGH, PA.

Ena škatlja "JUVITO ZDRA-
VILA ZA SLABOTNE" za 1 dol-
lar. 6 škatlj za 5 dolarjev kamor-
koli. Naslov: JUVITO LABORA-
TORY, South Hill Branch 5,
PITTSBURGH, PA.

Ena škatlja "JUVITO ZDRA-
VILA ZA SLABOTNE" za 1 dol-
lar. 6 škatlj za 5 dolarjev kamor-
koli. Naslov: JUVITO LABORA-
TORY, South Hill Branch 5,
PITTSBURGH, PA.

Ena škatlja "JUVITO ZDRA-
VILA ZA SLABOTNE" za 1 dol-
lar. 6 škatlj za 5 dolarjev kamor-
koli. Naslov: JUVITO LABORA-
TORY, South Hill Branch 5,
PITTSBURGH, PA.

Ena škatlja "JUVITO ZDRA-
VILA ZA SLABOTNE" za 1 dol-
lar. 6 škatlj za 5 dolarjev kamor-
koli. Naslov: JUVITO LABORA-
TORY, South Hill Branch 5,
PITTSBURGH, PA.

Ena škatlja "JUVITO ZDRA-
VILA ZA SLABOTNE" za 1 dol-
lar. 6 škatlj za 5 dolarjev kamor-
koli. Naslov: JUVITO LABORA-
TORY, South Hill Branch 5,
PITTSBURGH, PA.

Ena škatlja "JUVITO ZDRA-
VILA ZA SLABOTNE" za 1 dol-
lar. 6 škatlj za 5 dolarjev kamor-
koli. Naslov: JUVITO LABORA-
TORY, South Hill Branch 5,
PITTSBURGH, PA.

Ena škatlja "JUVITO ZDRA-
VILA ZA SLABOTNE" za 1 dol-
lar. 6 škatlj za 5 dolarjev kamor-
koli. Naslov: JUVITO LABORA-
TORY, South Hill Branch 5,
PITTSBURGH, PA.

Ena škatlja "JUVITO ZDRA-
VILA ZA SLABOTNE" za 1 dol-
lar. 6 škatlj za 5 dolarjev kamor-
koli. Naslov: JUVITO LABORA-
TORY, South Hill Branch 5,
PITTSBURGH, PA.

Ena škatlja "JUVITO ZDRA-
VILA ZA SLABOTNE" za 1 dol-
lar. 6 škatlj za 5 dolarjev kamor-
koli. Naslov: JUVITO LABORA-
TORY, South Hill Branch 5,
PITTSBURGH, PA.

Ena škatlja "JUVITO ZDRA-
VILA ZA SLABOTNE" za 1 dol-
lar. 6 škatlj za 5 dolarjev kamor-
koli. Naslov: JUVITO LABORA-
TORY, South Hill Branch 5,
PITTSBURGH, PA.

Ena škatlja "JUVITO ZDRA-
VILA ZA SLABOTNE" za 1 dol-
lar. 6 škatlj za 5 dolarjev kamor-
koli. Naslov: JUVITO LABORA-
TORY, South Hill Branch 5,
PITTSBURGH, PA.

Ena škatlja "JUVITO ZDRA-
VILA ZA SLABOTNE" za 1 dol-
lar. 6 škatlj za 5 dolarjev kamor-
koli. Naslov: JUVITO LABORA-
TORY, South Hill Branch 5,
PITTSBURGH, PA.

Ena škatlja "JUVITO ZDRA-
VILA ZA SLABOTNE" za 1 dol-
lar. 6 škatlj za 5 dolarjev kamor-
koli. Naslov: JUVITO LABORA-
TORY, South Hill Branch 5,
PITTSBURGH, PA.

Ena škatlja "JUVITO ZDRA-
VILA ZA SLABOTNE" za 1 dol-
lar. 6 škatlj za 5 dolarjev kamor-
koli. Naslov: JUVITO LABORA-
TORY, South Hill Branch 5,
PITTSBURGH, PA.

Ena škatlja "JUVITO ZDRA-
VILA ZA SLABOTNE" za 1 dol-
lar. 6 škatlj za 5 dolarjev kamor-
koli. Naslov: JUVITO LABORA-
TORY, South Hill Branch 5,
PITTSBURGH, PA.

Ena škatlja "JUVITO ZDRA-
VILA ZA SLABOTNE" za 1 dol-
lar. 6 škatlj za 5 dolarjev kamor-
koli. Naslov: JUVITO LABORA-
TORY, South Hill Branch 5,
PITTSBURGH, PA.

Ena škatlja "JUVITO ZDRA-
VILA ZA SLABOTNE" za 1 dol-
lar. 6 škatlj za 5 dolarjev kamor-
koli. Naslov: JUVITO LABORA-
TORY, South Hill Branch 5,
PITTSBURGH, PA.

Ena škatlja "JUVITO ZDRA-
VILA ZA SLABOTNE" za 1 dol-
lar. 6 škatlj za 5 dolarjev kamor-
koli. Naslov: JUVITO LABORA-
TORY, South Hill Branch 5,
PITTSBURGH, PA.

Ena škatlja "JUVITO ZDRA-
VILA ZA SLABOTNE" za 1 dol-
lar. 6 škatlj za 5 dolarjev kamor-
koli. Naslov: JUVITO LABORA-
TORY, South Hill Branch 5,
PITTSBURGH, PA.

Ena škatlja "JUVITO ZDRA-
VILA ZA SLABOTNE" za 1 dol-
lar. 6 škatlj za 5 dolarjev kamor-
koli. Naslov: JUVITO LABORA-
TORY, South Hill Branch 5,
PITTSBURGH, PA.

Ena škatlja "JUVITO ZDRA-
VILA ZA SLABOTNE" za 1 dol-
lar. 6 škatlj za 5 dolarjev kamor-
koli. Naslov: JUVITO LABORA-
TORY, South Hill Branch 5,
PITTSBURGH, PA.

Ena škatlja "JUVITO ZDRA-
VILA ZA SLABOTNE" za 1 dol-
lar. 6 škatlj za 5 dolarjev kamor-
koli. Naslov: JUVITO LABORA-
TORY, South Hill Branch 5,
PITTSBURGH, PA.

POZOR, FARMER!

V Rome, N. Y., so na prodaj
lepe farme na lahke obroke. 127
akrov dobre zemlje, 90 akrov iz-
čiščenih, da se lahko takoj orje
in ostalo je šuma. Na farmi je hi-
ša z 10 sobami, hlev in vse dru-
go dobro urejeno gospodarsko
poslopje, 8 krav, 2 konja, 2 svinji,
2 teleta, 60 kokoši in vse polje-
delsko orodje. Dobra voda, ki te-
če skozi farmo, dovolj sadnih dre-
ves

